

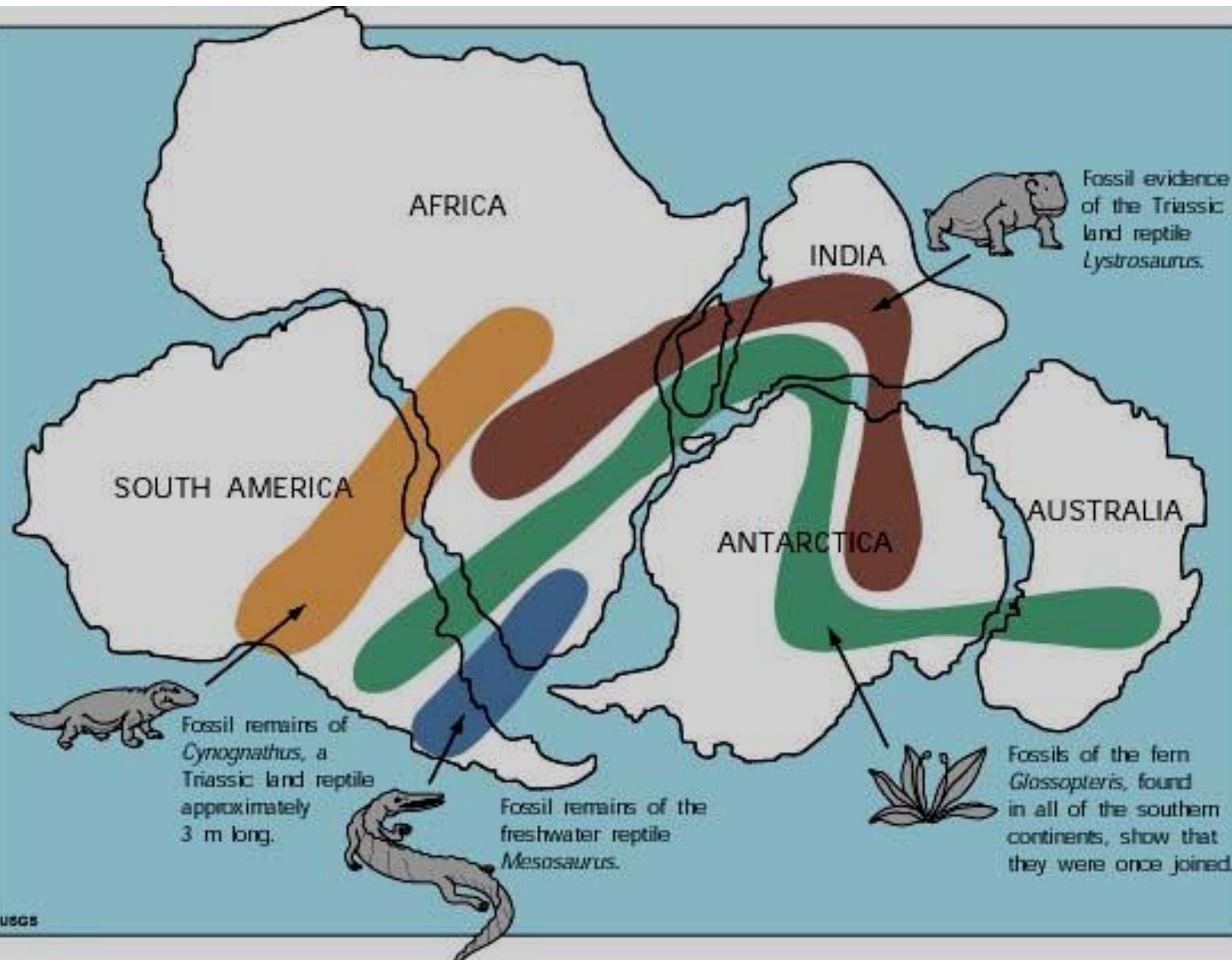

Globalna tektonika ploča

GLOBALNA TEKTONIKA PLOČA

- **GLOBALNA TEKTONIKA PLOČA** je teorija koja objašnjava kretanje i djelovanje **litosferskih ploča**
- teoriju je postavio **Alfred Wegener**, a dokazivao ju je pomoću fosilnih nalaza papratnjače *Glossopteris*
- kontinenti su u prošlosti bili dio prakontinenta **Pangea** pa su se polako razmicali zbog konvektivnog strujanja u Zemljinoj unutrašnjosti

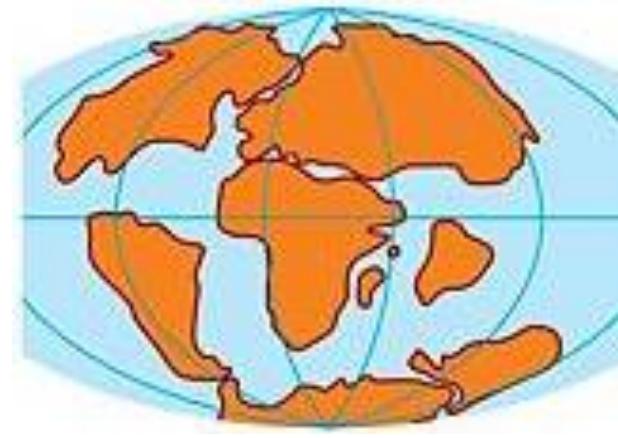
prije
225 mil. god.

prije
200 mil. god

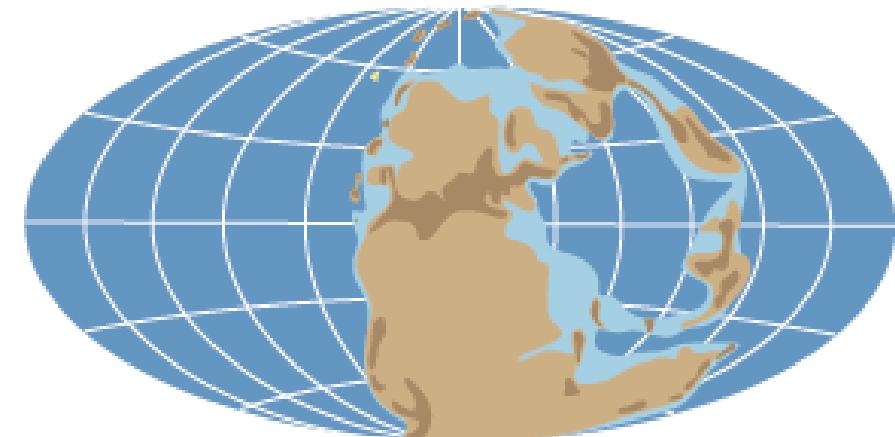
prije
135 mil. god.

prije
65 mil. god.

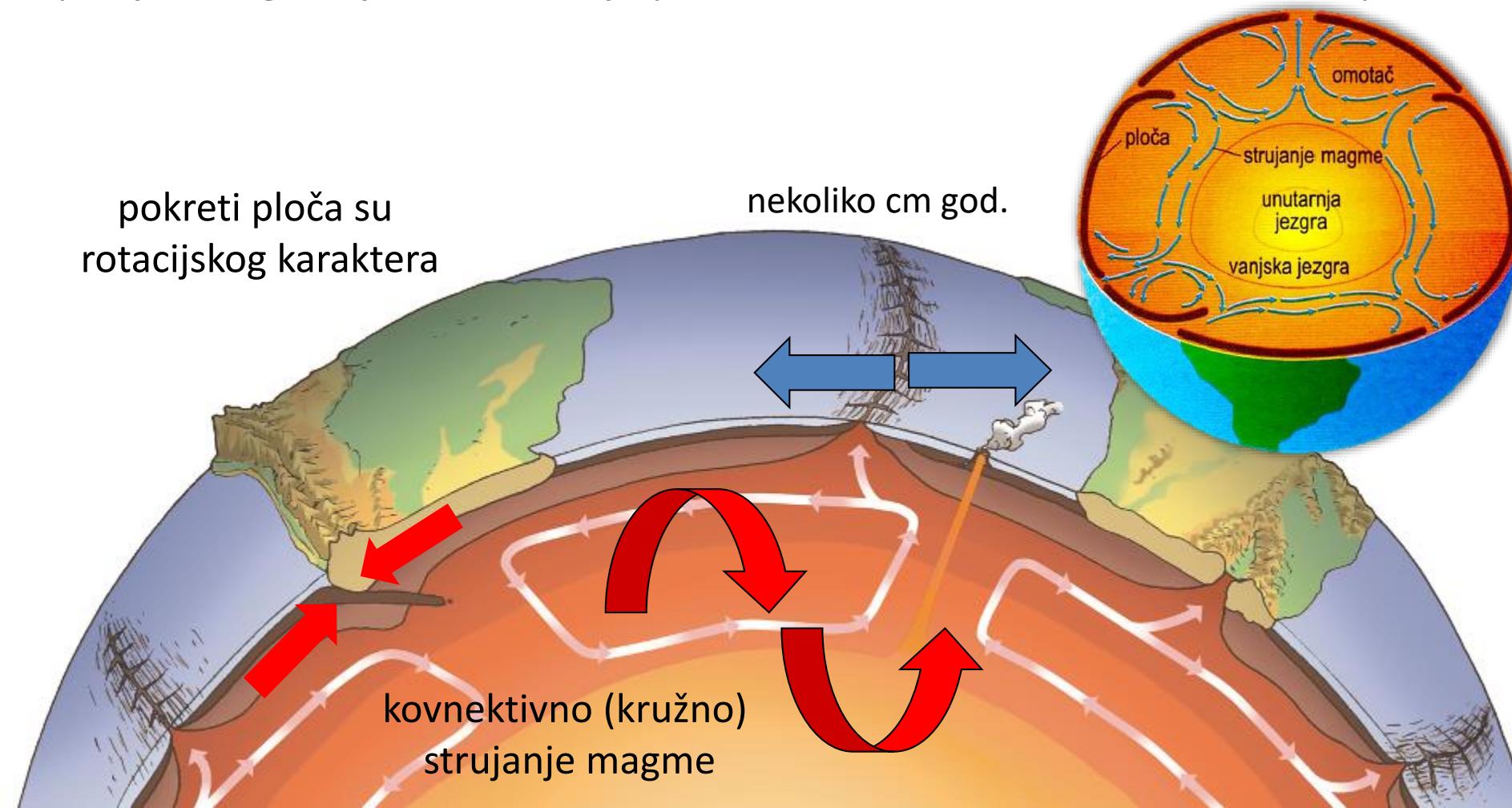
današnji
položaj

za 200 mil. god.

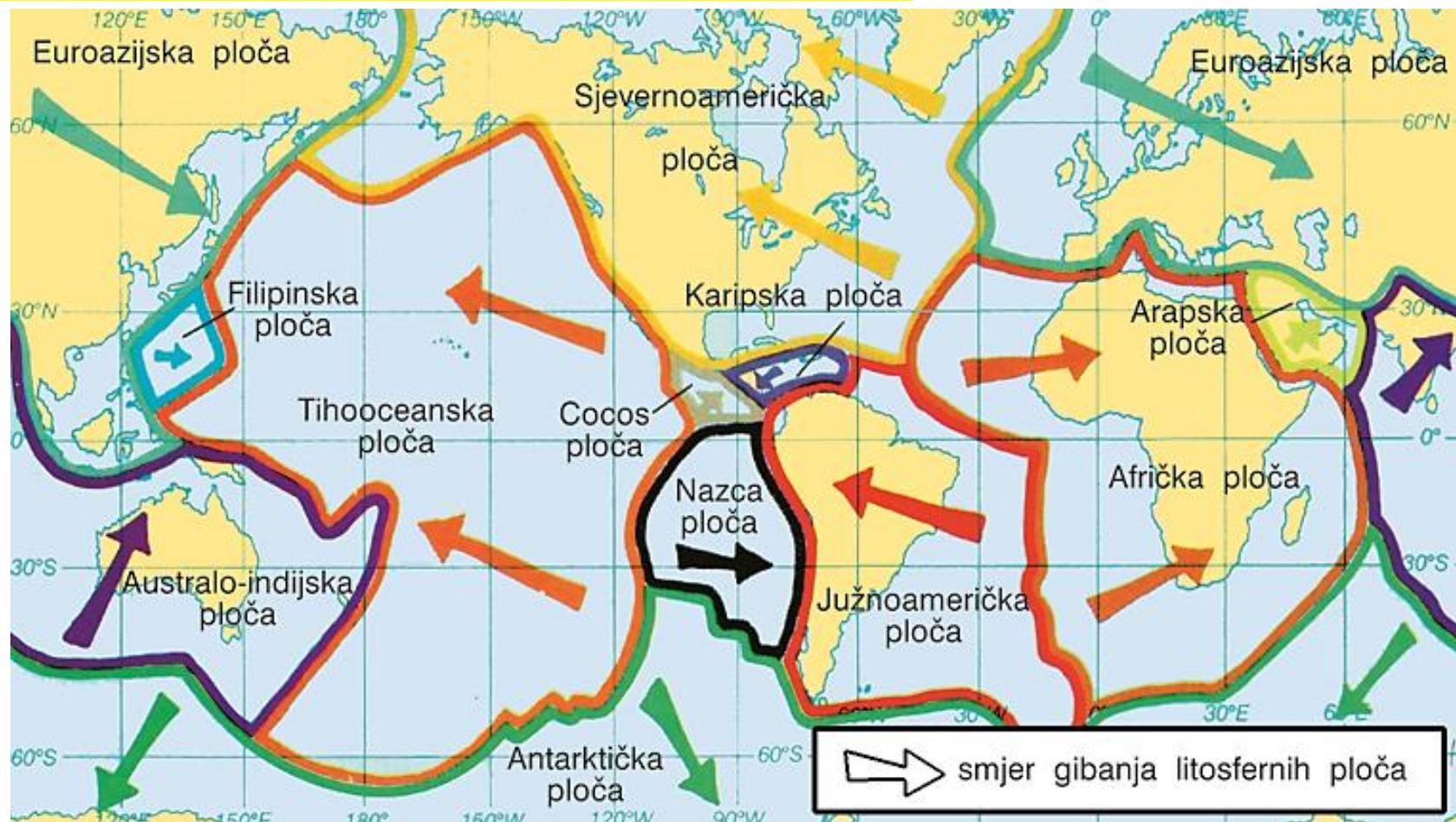
GLOBALNA TEKTONIKA PLOČA

- osnovne strukturne jedinice Zemljine površine su **LITOSFERNE PLOČE** koje se gibaju zbog **konvektivnog strujanja** u Zemljinoj unutrašnjosti (zbog centrifugalne sile i gravitacije)
- posljedica gibanja – formiranje planinskih lanaca, nastanak vulkana i potresa

LITOSFERNE PLOČE

- litosfera nije jedinstvena već se sastoji od **20 litosferskih ploča (7 velikih)**
- **velike litosferske ploče:** Euroazijska, Afrička, Sjevernoamerička, Tihooceanska, Antarktička, Južnoamerička i Australo-indijska
- litosferske ploče su građene od deblje **kontinentske** i tanje **oceanske** kore
- pomiču se (rotacijski) neovisno jedna o drugoj – 1 do 17 cm godišnje

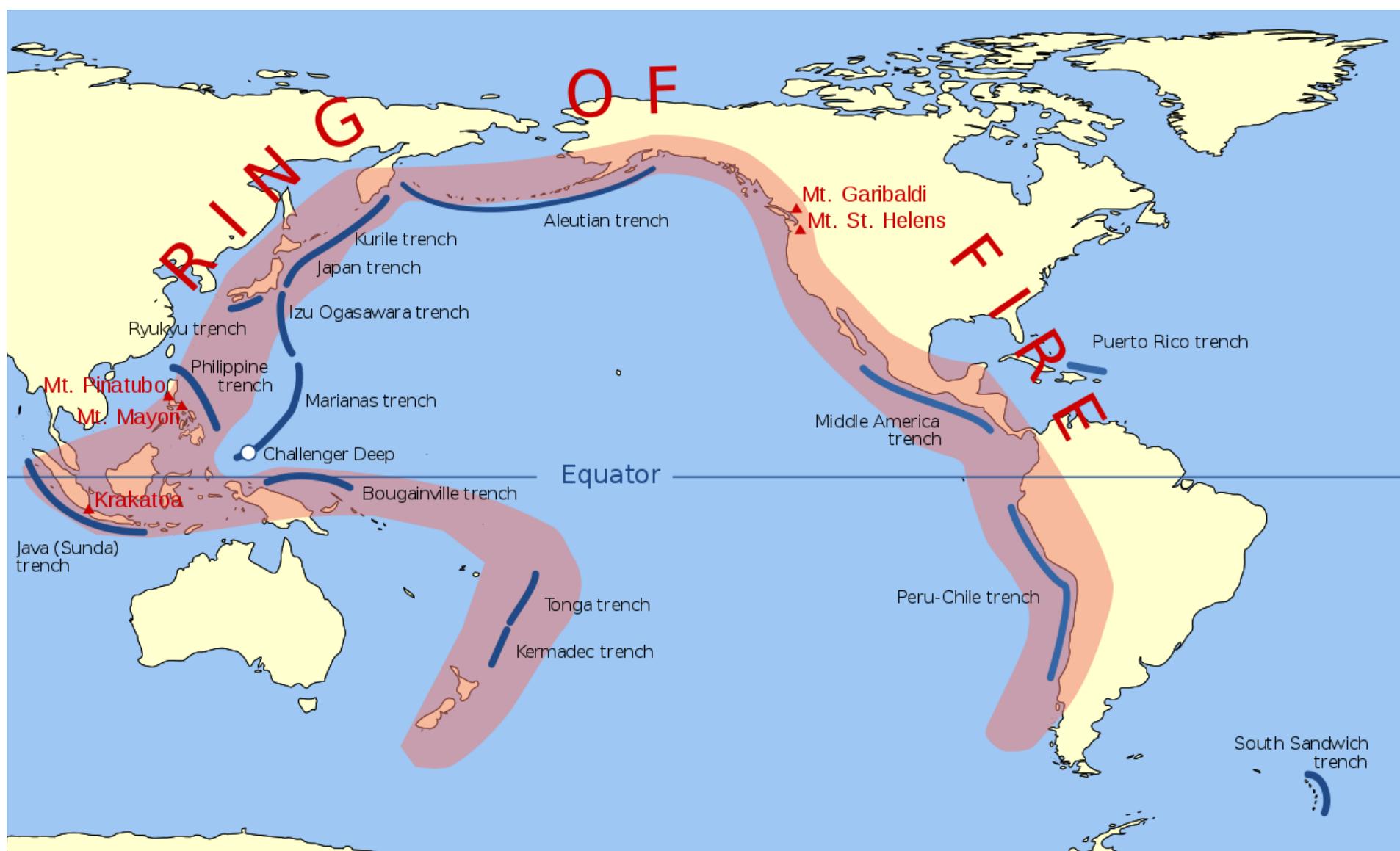
LITOSFERNE PLOČE

– ploče se ne podudaraju s kontinentima

PACIFIČKI VATRENI PRSTEN

– područje velike vulkanske aktivnosti

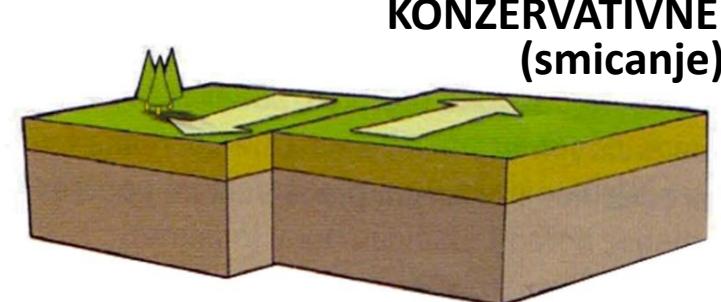
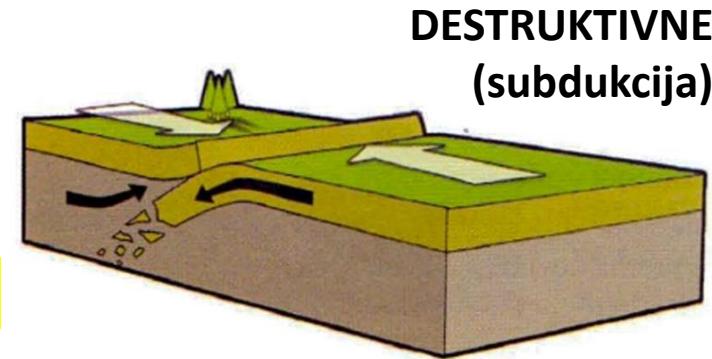
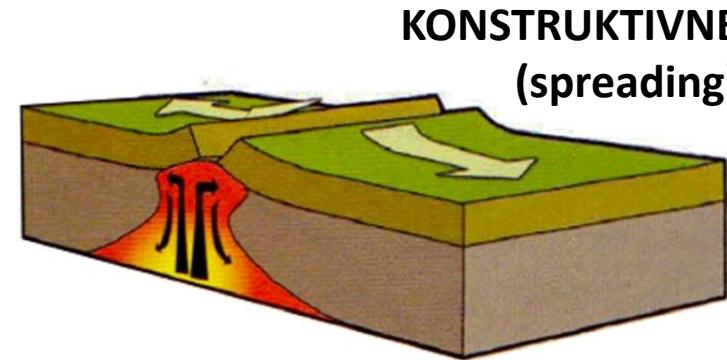

DESTRUKTIVNE GRANICE LITOSFERNIH PLOČA

GRANICE LITOSFERNIH PLOČA

- granice litosfernih ploča mogu biti **konstruktivne, destruktivne i konzervativne**
- **KONSTRUKTIVNE GRANICE – spreading**
(razmicanje) – nastaje nova kora – srednjooceanski hrbtovi
- **DESTRUKTIVNE GRANICE** – sudaranje ploča
 - **SUBDUKCIJA** (podvlačenje) – nastaju dubokomorski jarci (oceanska ploča se podvlači pod kontinentsku)
 - **OROGENEZA** – na mjestu sudaranja dviju kontinentskih ploča nastaju veliki planinski lanci (Himalaja, Alpe, Dinaridi...)
- **KONZERVATIVNE GRANICE** – ploče se pomiču jedna uz drugu – ne stvara se niti se uništava Zemljina kora već se formiraju pukotine – rasjedi i česti su potresi

KONZERVATIVNE GRANICE LITOSFERNIH PLOČA

Rasjed Sv. Andrije - Kalifornija

GRANICE LITOSFERNIH PLOČA

